

Sammanfattning

Fråga om förhandlingsvägran.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2010-06-16
StockholmDom nr 48/10
Mål nr A 202/09**KÄRANDE**

Unionen, 105 32 Stockholm

Ombud: förbundsjuristen Roland Bergkvist, samma adress

SVARANDE

A&C Aerobic Förening, 846501-2675, Spångatan 37 B, 211 53 Malmö

Ombud: advokaten Maria Hemzelius Fransson, Advokatfirman VICI HB,
Box 1209, 221 05 Lund**SAKEN**

skadestånd p.g.a. förhandlingsvägran

Mellan A&C Aerobic Förening (föreningen) och Unionen föreligger inte något kollektivavtal. Unionens medlem N.H. var anställd hos föreningen under åren 2005–2010. Unionen har väckt talan mot föreningen i Arbetsdomstolen och gjort gällande att föreningen har gjort sig skyldig till förhandlingsvägran under våren 2009 efter att Unionen begärt förhandling med föreningen angående N.H:s anställningsvillkor.

Unionen har yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta föreningen att till förbundet utge 50 000 kr i allmänt skadestånd, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning, den 24 september 2009, till dess betalning sker.

Föreningen har bestritt käromålet. Sättet att beräkna räntan har vitsordats som skäligt i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Till utveckling av sin talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Unionen

N.H. arbetade under åren 2005–2010 som träningsinstruktör och receptionist hos föreningen. Han avslutade sin anställning hos föreningen i mars 2010.

I mars 2009 uppstod en diskussion mellan N.H. och föreningens ställföreträdare, D.P., om N.H:s skyldighet att utföra vissa arbetsuppgifter. N.H. konstaterade att han och arbetsgivaren inte kunde komma överens i frågan. Han kontaktade därför Unionen.

Unionen skickade en skriftlig förhandlingsframställning till föreningen, daterad den 28 april 2009. I den uppgav Unionen att man önskade förhandla

med föreningen då N.H. kontaktat Unionen med anledning av förändringar i hans anställningsvillkor. Föreningen uppmanades att kontakta Unionen för att bestämma tid och plats för förhandling. Föreningen hördes dock inte av. Unionen skickade därför en påminnelse om sin begäran om förhandling till föreningen, daterad den 25 maj 2009. Inte heller denna besvarades av föreningen. Det var ombudsmannen K.M. som skickade förhandlingsframställningarna till föreningen. De skickades som vanliga brev till den adress föreningen har uppgett som sin, dvs. Spångatan 37 B i Malmö. Inget av breven har kommit i retur till Unionen. Det är inte troligt att två brev inte skulle ha nått adressaten.

Föreningen och Nordic Hälsotek AB (Hälsoteket) har en nära relation till varandra. Föreningen är underleverantör av vissa tjänster till Hälsoteket och D.P. är ställföreträdare för både föreningen och Hälsoteket. Hälsoteket, genom D.P., har tidigare visat ovilja att förhandla med Unionen, bl.a. i ett ärende om en lönefordran avseende en i det bolaget tidigare anställd medlem. Det var ombudsmannen F.S. som hade hand om det ärendet. D.P. var svår att komma i kontakt med och det var svårt att få till stånd en förhandling. En första kontakt togs i november 2008 och en förhandling kom till stånd först i maj 2009. D.P:s agerande för Hälsotekets räkning i det ärendet talar för att han för föreningens räkning i även nu aktuellt fall medvetet negligerat förbundets begäran om förhandling.

Föreningen har varit medveten om att Unionen ville förhandla med föreningen om N.H:s anställningsvillkor. I samband med att N.H. kontaktade Unionen uppmanade han D.P. att ta kontakt med Unionen, bl.a. i ett mejl den 25 april 2009 till D.P. B.P. är, enligt uppgift i en personalhandbok, ekonomiansvarig i såväl föreningen som Hälsoteket. N.H. har även till henne framfört att Unionen ville förhandla med föreningen.

Sammanfattning av grunderna för talan

Föreningen har varit förhandlingsskyldig enligt 10 § medbestämmandelagen och har enligt 16 § samma lag varit skyldig att medverka till att en förhandling kom till stånd inom 14 dagar från mottagandet av en förhandlingsframställning. Föreningen har, trots att den fått del av två förhandlingsframställningar i april och maj 2009, inte kontaktat Unionen. Föreningen har därför gjort sig skyldig till förhandlingsvägran. Föreningen är därmed, enligt 54 § medbestämmandelagen, skyldig att utge allmänt skadestånd till Unionen.

Föreningen

Föreningen har inte mottagit förhandlingsframställningarna i fråga. Det kan inte vitsordas att de aktuella framställningarna avsänts från Unionen.

N.H. har inte till behörig företrädare för föreningen framfört att Unionen ville förhandla med föreningen. Av det mejl som N.H. skickade till D.P. framgår inte att Unionen önskade förhandla med föreningen. Även om N.H. skulle ha framfört att Unionen önskade förhandla med föreningen har det ingen betydelse för föreningens skyldigheter att medverka till förhandling.

En förhandlingsframställning ska göras av den förhandlingsberättigade organisationen.

Föreningen har alltså inte haft kännedom om att Unionen hade en önskan om att förhandla med föreningen om N.H:s anställningsvillkor.

Det är riktigt att D.P. är ställföreträdare för såväl föreningen som Hälsoteket. Föreningen tillhandahåller viss personal för Hälsoteket. Varken föreningen eller Hälsoteket har visat någon ovilja att förhandla med Unionen. Det stämmer alltså inte att D.P. skulle vara negativt inställd till att förhandla med Unionen. Tvärtom har han, i egenskap av ställföreträdare för såväl Hälsoteket som föreningen, under de senaste 15 åren medverkat vid ett flertal förhandlingar med Unionen. Såvitt avser den person som hade ett lönekrav på Hälsoteket förhandlade Hälsoteket med Unionen under både våren och hösten 2008 angående bl.a. trakasserier som den anställde gjort gällande och därefter om uppsägning av personen i fråga.

Sammanfattning av grunderna för bestridandet

Föreningen har inte tagit del av Unionens förhandlingsframställningar. Föreningen har alltså inte gjort sig skyldig till förhandlingsvägran och är därmed inte heller skadeståndsskyldig.

Domskäl

Tvisten

Tvisten gäller om föreningen har gjort sig skyldig till förhandlingsvägran genom att föreningen inte kontaktat Unionen och medverkat till att sammanträde för förhandling kommit till stånd. Den huvudsakliga tvistefrågan är om föreningen har tagit del av Unionens förhandlingsframställningar.

Utredningen

Arbetsdomstolen har hållit huvudförhandling i målet. Vid denna har på Unionens begäran hållits vittnesförhör per telefon med N.H. samt vittnesförhör med ombudsmännen K.M. och F.S. På föreningens begäran har hållits förhör under sanningsförsäkran med föreningens ställföreträdare D.P. Föreningen har åberopat viss skriftlig bevisning.

Har föreningen gjort sig skyldig till förhandlingsvägran?

Parterna är överens om att föreningen varit förhandlingsskyldig med Unionen enligt 10 § medbestämmandelagen och att föreningen, om den fått del av en förhandlingsframställning, haft en skyldighet att medverka till förhandling enligt 16 § andra stycket medbestämmandelagen. Det är dock tvistigt om Unionen över huvud taget skickat framställningarna om förhandling daterade den 28 april 2009 respektive den 25 maj 2009 och om föreningen har tagit del av förhandlingsframställningarna.

När det gäller frågan om huruvida Unionen till föreningen per brev översänt förhandlingsframställningarna har K.M. berättat att det var han som skrev de aktuella förhandlingsframställningarna och därefter lade breven hos Unionens vaktmästare för vidarebefordran med post. Det har, enligt Arbetsdomstolens mening, inte framkommit något i utredningen som gör att det finns anledning att ifrågasätta K.M:s uppgifter. Den avgörande frågan är dock om det är visat att föreningen fått del av förhandlingsframställningarna.

Enligt allmänna rättsgrundsatser sker befordran av meddelanden på avsändarens risk. Den som påstår sig ha avsänt ett meddelande har således normalt bevisbördan härför (jfr AD 1985 nr 1).

K.M. har uppgett att förhandlingsframställningarna vid båda tillfällena skickades med vanligt brev till föreningens adress Spångatan 37 B i Malmö och att de inte kom i retur till Unionen. Det är ostridigt att den angivna adressen är föreningens adress. Enligt Arbetsdomstolens mening talar dessa omständigheter för att föreningen borde ha fått del av förhandlingsframställningarna. Vad K.M. har uppgett utesluter dock inte att breven, efter att han lagt dem för vidare postbefordran, kan ha kommit bort. Det kan visserligen tyckas anmärkningsvärt att så skulle ha skett vid två tillfällen med bara en månads mellanrum. Enligt Arbetsdomstolens mening utgör detta förhållande dock inte tillräcklig grund för att ifrågasätta riktigheten av föreningens uppgift att den inte fått del av förhandlingsframställningarna. D.P. har i förhör uppgett att han, i egenskap av ställföreträdare för föreningen, inte fått del av framställningarna i fråga.

Unionen har också gjort gällande att D.P., som ställföreträdare för Hälsoteket, tidigare visat ovilja att förhandla med Unionen och att detta skulle tala för, som det får förstås, att förhandlingsframställningarna kommit D.P. till del men att det varit ovilja att förhandla hos föreningen som varit skälet till den uteblivna kontakten. Enligt Arbetsdomstolens mening ger emellertid de uppgifter som har lämnats av ombudsmannen F.S. om vissa svårigheter att få till stånd förhandlingar med Hälsoteket inte något stöd för att de aktuella förhandlingsframställningarna kommit föreningen till handa. Vad N.H. har uppgett om sina kontakter med D.P. och B.P. föranleder samma bedömning. Det finns ingen uppgift om att någon företrädare för föreningen på något sätt bekräftat att föreningen kände till att Unionen önskade förhandla med föreningen i den aktuella frågan.

Sammanfattningsvis finner Arbetsdomstolen det inte styrkt att föreningen tagit del av någon av Unionens två förhandlingsframställningar från april respektive maj 2009. Det är därmed inte visat att föreningen har gjort sig skyldig till förhandlingsvägran. Unionens talan ska alltså avslås.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Unionen förpliktas ersätta föreningens rättegångskostnader. Om yrkat belopp råder inte någon tvist.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avslår Unionens talan.
2. Unionen förpliktas ersätta A&C Aerobic Förenings rättegångskostnader med sjuttioniotusenfyrahundrasjuttioen (79 471) kr, varav 70 000 kr för ombudsarvode, med ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Cathrine Lilja Hansson, Inger Andersson, Ingrid Lyberg,
Agne Werneskog, Pontus Sjöstrand, Bo Rönngren och Bengt G. Nilsson.
Enhälligt.

Sekreterare: Carin Häckter